

SVARĪGI!

* Cietušajam ir tiesības uz valsts kompensāciju arī tad, ja noziedzīga nodarījuma izdarītājs nav noskaidrots vai viņš saskaņā ar Krimināllikumu nav saucams pie kriminālatbildības.

* Ja cietušais no noziedzīga nodarījuma izdarītāja, ir saņēmis kompensāciju par nodarīto kaitējumu, valsts kompensācijas apmēru samazina atbilstoši jau saņemtajai kompensācijai.

* Cietušajam nav tiesību saņemt valsts kompensāciju, ja noziedzīgs nodarījums bijis vērst pret satiksmes drošību un cietušajam ir tiesības uz apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar normatīvajiem aktiem par sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu.

* Valsts kompensāciju neizmaksā par noziedzīgiem nodarījumiem, kas izdarīti aiz neuzmanības vai nav iestājušās noteiktās sekas (skat. sadaļu «Tiesības saņemt valsts kompensāciju»).

* Cietušajam ir pienākums 7 dienu laikā paziņot JPA par izmaiņām pieprasījumā minētajās ziņās (piem., mainījies norēķinu iestādes konts, saņemts atlīdzinājums par noziedzīgā nodarījuma rezultātā radīto kaitējumu).

* Valsts kompensācijas pieprasīšana un izmaksāšana, neierobežo cietušā tiesības pieprasīt kompensāciju saskaņā ar Kriminālprocesa likumu un Civilprocesa likumu.

VALSTS KOMPENSĀCIJAS PĀRROBEŽU GADĪJUMOS

JPA pieņem lēmumu par citā Eiropas Savienības (ES) dalībvalstī pastāvīgi dzīvojošas personas pieprasījumu izmaksāt kompensāciju par kaitējumu, kas radies Latvijas teritorijā izdarīta noziedzīga nodarījuma rezultātā.

Cietušajam, kurš pastāvīgi dzīvo Latvijā un kuram radies kaitējums citas ES dalībvalsts teritorijā izdarīta noziedzīga nodarījuma rezultātā, ir tiesības tieši vai ar JPA starpniecību iesniegt valsts kompensācijas pieprasījumu attiecīgās ES dalībvalsts kompetentajai iestādei. Valsts kompensācijas pieprasīšanas kārtību nosaka tās ES dalībvalsts normatīvie akti, kurā noziedzīgais nodarījums izdarīts.

Valsts kompensācijas saņemšanai pārrobežu gadījumos, aizpildāma speciāla pieprasījuma veidlapa.

Informāciju var saņemt JPA, kā arī Eiropas Tiesiskās sadarbības atlanta civillietās mājas lapā - http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/, sadaļā – Kompensācija noziedzīgos nodarījumos cietušajiem.

Kontaktinformācija:

JURIDISKĀS PALĪDZĪBAS ADMINISTRĀCIJA
Pils laukums 4, Rīga, LV-1050

Bezmaksas tālrunis uzziņām: 80001801

jpa@jpa.gov.lv

www.jpa.gov.lv

Apmeklētāju pieņemšanas laiki:

Pirmdienās	13:00 – 18:00
Otrdienās	9:00 – 14:00
Trešdienās	9:00 – 14:00
Ceturtdienās	9:00 – 14:00
Piektdienās	8:00 – 12:00
Pirmssvētku dienās	9:00 – 13:00
Pirmssvētku piektdienās	8:00 – 12:00

Juridiskās
palīdzības
administrācija

VALSTS KOMPENSĀCIJAS CIETUŠAJIEM

JURIDISKĀS PALĪDZĪBAS ADMINISTRĀCIJA (JPA)
ir atbildīgā iestāde par valsts kompensācijas izmaksāšanu likumā «Par valsts kompensāciju cietušajiem» noteiktajos gadījumos un kārtībā

TIESĪBAS SAŅEMT VALSTS KOMPENSĀCIJU

Personai, kura atzīta par cietušo kriminālprocesā, ja:

- noziedzīgais nodarījums kvalificēts kā izdarīts ar nodomu (tīši);
- noziedzīgā nodarījuma rezultātā:
  - ✓ iestājusies personas nāve;
  - ✓ cietušajam nodarīti smagi vai vidēja smaguma miesas bojājumi;
  - ✓ aizskarta cietušā tikumība vai dzimumneaizskaramība;
  - ✓ cietušais ir cilvēku tirdzniecības upuris;
  - ✓ cietušais inficēts ar cilvēka imūndeficīta vīrusu, B vai C hepatītu.

Nepilngadīgā cietušā tiesības uz valsts kompensāciju īsteno viņa likumiskais pārstāvis (tēvs, māte, aizbildnis).

Ja cietušais tiesības uz valsts kompensāciju realizē ar pārstāvja starpniecību, noformē notariāli apliecinātu pilnvaru. Cietušais var pilnvarot savu pārstāvi arī mutvārdos **JPA**.

VALSTS KOMPENSĀCIJAS PIEPRASĪJUMA IESNIEGŠANAS TERMIŅŠ

Valsts kompensācijas pieprasījumu (pieprasījums) iesniedz **JPA** viena gada laikā pēc dienas, kad persona atzīta par cietušo, vai ir uzzinājusi par faktiem, kas šai personai dod tiesības to darīt.

KAS NEPIECIEŠAMS VALSTS KOMPENSĀCIJAS SAŅEMŠANAI?

Cietušais iesniedz **JPA** aizpildītu pieprasījuma veidlapu, pievienojot:

- procesa virzītāja izziņu, ja valsts kompensācijas pieprasīšanas brīdī kriminālprocess nav pabeigts;

- spēkā stājušos galīgo procesa virzītāja nolēmumu, ja valsts kompensācijas pieprasīšanas brīdī kriminālprocess ir pabeigts, kā arī izpildu dokumenta kopiju, ja galīgajā nolēmumā noteiktais atlīdzinājums par radīto kaitējumu nav izpildīts vai izpildīts nepilnīgi.

Aizpildītu pieprasījuma veidlapu ar pievienotajiem dokumentiem cietušais iesniedz **JPA** personīgi, nosūta **JPA** pa pastu vai e-pastu jpa@jpa.gov.lv, izmantojot drošu elektronisko parakstu ar laika zīmogu.

KUR VAR SAŅEMT PIEPRASĪJUMA VEIDLAPU UN INFORMĀCIJU PAR TĀS AIZPILDĪŠANU?

- portālā – www.latvija.lv;
- **JPA** mājas lapā – www.jpa.gov.lv sadaļā «Pakalpojumi»;
- **JPA** Pils laukumā 4, Rīgā (pieņemšanas laikos);
- pie procesa virzītāja policijā, prokuratūrā vai tiesā;
- pa bezmaksas informatīvo tālruni **80001801** (darba laikā).

PIEPRASĪJUMA IZSKATĪŠANA

JPA mēneša laikā pēc pieprasījuma saņemšanas pieņem lēmumu par valsts kompensācijas izmaksāšanu vai atteikumu to izmaksāt.

Nepieciešamības gadījumā **JPA** pieprasa papildu informāciju, kas aptur termiņu lēmuma pieņemšanai līdz visas informācijas saņemšanai.

LĒMUMA PAZIŅOŠANA

JPA lēmumu paziņo rakstveidā, nosūtot to pa pastu uz personas norādīto adresi vai e-pastu elektroniska dokumenta formā, vai izsniedzot personīgi **JPA**.

KĀRTĪBA, KĀDĀ IZMAKSĀ VALSTS KOMPENSĀCIJU

Valsts kompensāciju izmaksā vienā maksājumā mēneša laikā pēc dienas, kad pieņemts lēmums par valsts kompensācijas izmaksāšanu, ieskaitot to pieprasījumā norādītajā norēķinu iestādes kontā.

VALSTS KOMPENSĀCIJAS SAŅEMŠANAS KĀRTĪBA*

- uzsākts kriminālprocess, kurā persona atzīta par cietušo;
- izdarītais noziedzīgais nodarījums kvalificēts kā izdarīts ar nodomu (tīši);
- noziedzīgā nodarījuma rezultātā iestājušās noteiktās sekas (skat. sadaļu «Tiesības saņemt valsts kompensāciju»);
- cietušais no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja nav saņēmis kompensāciju, kuras apmērs pārsniedz vai ir vienāds ar valsts kompensācijas apmēru.

Pieprasījuma iesniegšana

- aizpildīta pieprasījuma veidlapa;
- pievienota procesa virzītāja izziņa vai spēkā stājies galīgais procesa virzītāja nolēmums.

Lēmuma pieņemšana un paziņošana

JPA pieņem lēmumu mēneša laikā un paziņo personai, nosūtot to pa pastu, e-pastu vai izsniedzot personīgi **JPA**.

Lēmuma izpilde

JPA izmaksā valsts kompensāciju mēneša laikā, veicot pārskaitījumu uz norēķinu iestādes kontu.

*Shēmai ir informatīvs raksturs.